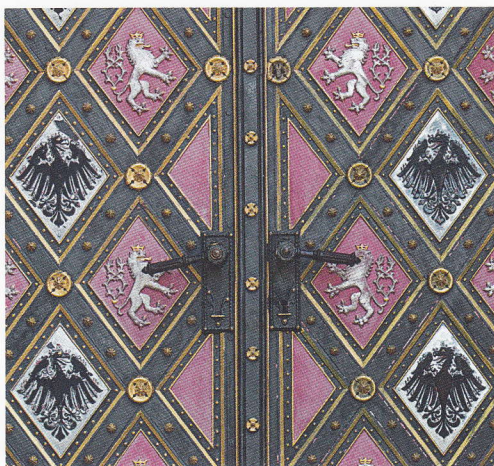

DESCOPERĂ

PRAGA

CUPRINS

Introducere

Trasee ideale pentru...	4
Descoperă Praga	8
Mâncare și băutură	14
Cumpărături	18
Divertisment	20
Repere istorice	22

Sfaturi de călătorie

Cazare	100
Restaurante	106
Viața de noapte	114
Informații de la A la Z	116
Ghid de conversație	128
Cărți și filme	134

Despre ghid	136
Au contribuit	137
Index	138

Trasee ideale

1. Castelul din Praga	26
2. De la Galeria Națională la Mănăstirea Loreta	30
3. Mănăstirea Strahov și Dealul Petřín	33
4. Podul Carol și Malá Strana	38
5. Staré Město	46
6. Josefov	54
7. De la Rudolfinum la Muzeul Cubismului	60
8. Piața Venceslau	64
9. Nové Město	70
10. Vyšehrad	74
11. Vinohrady și Žižkov	77
12. Muzeul de Artă Modernă	82
13. De la Výstaviště la Troja	86
14. Smíchov	90
15. Muzeul transportului public și Vila Müller	93
16. Karlštejn	95

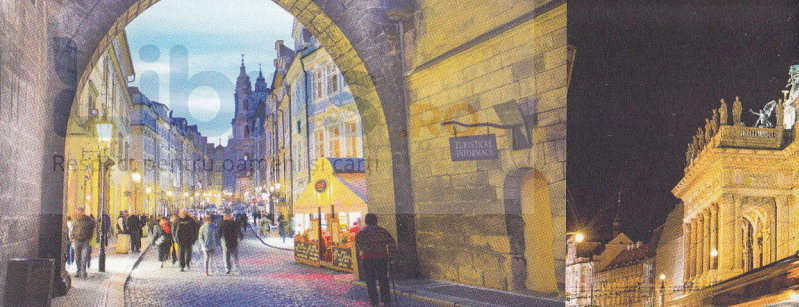

Respectiv pentru oameni și cărți

INTRODUCERE

O prezentare generală a geografiei, a culturii și a tradițiilor orașului Praga, plus informații utile despre gastronomie și istorie, precum și activitățile pe care le puteți face în vacanță.

Descoperă Praga	8
Mâncare și băutură	14
Cumpărături	18
Divertisment	20
Repere istorice	22

În Malá Strana

DESCOPERĂ PRAGA

Praga este unul dintre cele mai frumoase și mai interesante orașe din Europa, cunoscut pentru Centrul Vechi și Castelul din oraș. Dincolo de zonele aglomerate, vă așteaptă galeriile, grădinile și clădirile cu design emblematic.

Amplasată în inima Europei, Praga („Praha” în limba cehă) a fost capitala regatului Boemiei timp de secole. În Evul Mediu a devenit cunoscută când a devenit capitala vastului imperiu al lui Carol al IV-lea. Conducător peste majoritatea Europei Occidentale, acesta era probabil cel mai puternic om din lume la acea vreme (1316–78).

La finalul sec. XVI și la începutul sec. XVII, Praga era sediul curții habsburghe, devenind capitala noii țări independente, Cehoslovacia, în 1918. După lovitura de stat din 1948, cehii au suferit mult sub regimul comunist, dar când a căzut Cortina de Fier, în 1989, bogățiile culturale ale Pragăi au intrat în atenția lumii întregi.

GEOGRAFIE ȘI AȘEZARE

În trecut, Praga era împărțită în așa-zisele cinci orașe și deși acum se împarte în zece cartiere separate, majoritatea turiștilor se concentrează pe cele cinci zone istorice: Hradčany, Staré Město (Centrul Vechi), Malá Strana (Orașul Mic), Nové Město (Centrul Nou) și fostul ghetou al Cartierului evreiesc, cunoscut sub denumirea de Josefov.

Administrația orașului a fost unificată sub Iosif al II-lea (1780–90), astăzi doar clădirile fostelor primării amintind de fosta autonomie.

În epoca de demult, locuitorii din zonele înghesuite din Centrul Vechi și Cartierul Evreiesc trebuie să fi fost foarte invidioși atunci când se uitau la Centrul Nou, unde Carol al IV-lea (1346–78) și arhitecții săi creaseră spații mari și deschise și bulevarde late, precum piețele Carol și Venceslau. Astăzi, însă, Centrul Vechi a fost refăcut, iar strada Pařížská din Cartierul evreiesc este o stradă șic, plină de magazine scumpe.

Lucrările de extindere ale orașului

Pe măsură ce orașul s-a extins (până la începutul sec. XIX, aici locuiau cca 80 000 de oameni), alte cartiere s-au adăugat la cele cinci orașe inițiale. Prin anexarea zonelor Vyšehrad, Holešovice și Bubneč, numărul populației a crescut la 200 000 până în 1900. După Primul Război Mondial, suprafața orașului s-a triplat, ajungând la 550 km², iar în 1930, Praga avea o populație de 850 000 de locuitori.

În timpul regimului comunist au fost construite noi suburbii, precum Severní

Teatrul Național

Tramvaiele sunt ieftine

Město (Orașul din Nord) și Jižní Město (Orașul din Sud), dar expansiunea orașului continuă și azi. În prezent, în Praga locuiesc peste 1,3 milioane de oameni, iar zona metropolitană are o populație de peste 2 milioane de locuitori.

Râul Vlatva

Cu ochii la minunata arhitectură a orașului, s-ar putea să treceți cu vederea una dintre cele mai frumoase priveliști din Praga: râul Vlatva, cu meandrele sale, care trece chiar prin inima orașului. Un afluent al Elbei, uneori cunoscut și sub denumirea sa germană, Moldau, râul a fost muza multor muzicieni și scriitori de-a lungul secolelor – mai ales a compozitorului Bedřich Smetana (1824–84), ale cărui poeme simfonice dedicate râului ilustrează frumoasele zone rurale ale Cehiei prin care curge Vlatva până să ajungă în Praga.

Arhitectură

Praga are o arhitectură diversă, cu clădiri foarte bine conservate, în numeroase stiluri: gotic, renesanțist, baroc, neoclasic, Art nouveau, cubist și ultra-modern. Centrul Pragăi este, de fapt, un oraș gotic cu fațadă barocă. Aproape toate bisericile de aici au fost fie construite, fie renovate în perioada barocă, iar multe dintre casele cu arhitectură gotică au primit o fațadă barocă în perioada de construcție și reconstrucție inițiată de habsburgi, în sec. XVII. Dar dacă centrul are o înfățișare barocă, vizitatorii care se aventurează ceva

mai departe vor fi surprinși să vadă că Praga are unele dintre cele mai bune exemple de arhitectură modernistă de început de sec. XX dintre toate orașele europene.

Anii regimului comunist nu au adus prea multe *grands projets* în oraș, dar între 1970 și 1980, s-au construit zone cu blocuri de apartamente (*paneláky*), din panouri de beton prefabricat. Aici s-au format comunități unite, cu chiriași din toate straturile sociale.

Climă

Capitala unei țări europene fără ieșire la mare, Praga are parte de o climă temperat continentală, cu curenți de aer rece dinspre Rusia, dar și vreme mai caldă, dinspre Atlantic. Iernile sunt reci, cu precipitații abundente, deși uneori sunt și perioade uscate destul de îndelungate. Atunci când bate vântul dinspre Rusia, temperaturile pot scădea foarte mult. Verile sunt calde, dar ploioase. Lunile iun. și iul. sunt cele mai ploioase din an, în timp ce primăvara și toamna sunt caracterizate prin vreme schimbătoare. Este bine să vă luați în bagaj o umbrelă sau o pelerină de ploaie.

Transport

Zonele istorice ale orașului sunt concentrate în aceeași arie și este foarte plăcut să vă plimbați pe jos – deși aleile și treptele abrupte care duc spre Castelel din Praga sunt destul de solicitante din punct de vedere fizic.

Turnul de Pulbere și Casa Municipală

Transportul public din Praga este foarte eficient, cu un sistem integrat care include metrou (trei linii interconectate), tramvai (31 de linii), autobuze,

funicularul Petřín și șase linii de feribot. Toate mijloacele de transport au un sistem comun de bilete și, în comparație cu transportul din multe alte orașe europene, prețurile sunt surprinzător de mici. Puteți găsi oricând și taxiuri, dar sunt o opțiune destul de costisitoare; alegeți cu grijă.

Inundații

Inundațiile din aug. 2002, aproape că au adus mai multe pagube orașului decât au făcut-o secole de transformări politice. Canalizarea a dat pe afară, iar străzile au fost acoperite de murdărie menajeră. Străzile au fost distruse și clădirile s-au prăbușit. Stațiile de metrou au fost complet inundate. La Grădina Zoologică din Praga, o gorilă s-a înecat și un elefant și un hipopotam au trebuit împușcați, pentru că nu puteau fi salvați. Din fericire, programul de renovare și restaurare a mers surprinzător de bine și în prezent foarte puține semne mai amintesc de acea perioadă. Praghezii trăiesc mereu cu frica inundațiilor, de fiecare dată când ploile abundente umflă apele Vlatvei. În 2013 străzile au fost din nou inundate, iar unele stații de metrou au fost închise și călătorii evacuați de urgență. Cu toate acestea, datorită sumelor uriașe investite în sisteme antiinundații, după dezastrul din 2002, în 2013 pagubele nu au mai fost atât de mari. Chiar și cele mai joase bariere sunt cu 30 cm mai înalte decât nivelul maxim atins la inundațiile din 2002 și odată cu luarea noilor măsuri de prevenire, autoritățile speră că dezastrul de atunci nu se va mai repeta. Praga, cu râul Vlatva trecând chiar prin centru, va fi însă mereu la mila capriciilor vremii.

VIAȚA DE LA REVOLUȚIA DE CATIFEA

Atât Praga, cât și locuitorii săi au avut parte de multe schimbări de la Revoluția de catifea din 1989 încoace. Deși optimismul care a urmat revoluției s-a stins – printre altele și ca urmare a vieții în capitalism, a aderării la Uniunea Europeană și la NATO și din cauza mai multor scandaluri de corupție – orașul își redescoperă și reinventează trecutul.

Un simț al identității

Sunt persoane care se plâng de faptul că acum orașul pare anost și lipsit de vlagă. Sentimente inerente vieții în unul dintre cele mai mici state ale UE – un sentiment de neputință, că viața e în altă parte – contrastează puternic cu idealismul și activismul vieții intelectuale de sub tirania comunismului. Vremurile în care Praga era un centru european pentru scriitori și artiști au apus și ele. Între timp, generația mai tânără a crescut cu tipul de libertate de care copiii din Occident se bucurau deja de mult timp și, în mod natural, au îmbrățișat curentul consumerist.

Piața de Crăciun din Piața din Centrul Vechi

Dar s-au păstrat foarte multe. Pragezii se pot bucura în continuare de moștenirea arhitectonică a orașului care a avut norocul de a suferi mult mai puține pagube în timpul celui de-al Doilea Război Mondial decât orice alt oraș european important (cu doar câteva bombardamente din partea forțelor aeriene americane, către finalul războiului).

Prosperitate

Ultimele zeci de ani au adus prosperitate în Republica Cehă și mai ales în Praga. Economia cehă a crescut continuu din 1999 și din a doua jumătate a anului 2005 până în 2008, rata de creștere nu a scăzut sub 6 procente. De atunci, țara a reușit să facă față crizei economice mult mai bine decât

NU PLECAȚI DIN PRAGA FĂRĂ SĂ ...

Vă plimbați prin labirintul de străduțe din Staré Město. Veți descoperi clădiri istorice superbe și mici magazine interesante în jurul Pieței din Centrul Vechi. Nu ratați celebrul Ceas Astronomic. Pag. 48.

Traversați podul Carol la răsăritul soarelui. Bucurați-vă de canalele cunoscute ca „mica Veneție” din Praga. Urcați apoi în turnul dinspre Centrul Vechi al podului pentru a vedea orașul de sus. Pag. 39.

Admirați priveliștea din grădinile de pe meterezele Castelului din Praga. Terasa din centrul grădinii oferă o priveliște splendidă asupra orașului. Plimbați-vă prin complexul castelului, pe Strada de aur și intrați și în catedrala Sf. Vitus. Pag. 28.

Explorați piața Venceslau pentru o introducere în istoria Cehiei. Aici au avut loc evenimente istorice marcante, de la proclamarea independenței, la Revoluția de catifea. Pag. 66.

Călcați pe urmele lui Franz Kafka. Luați-o la pas pe străduțele cu piatră cubică din Josefov, cartierul evreiesc din Praga. Vizitați sinagogile și cimitirul istoric din zonă și muzeul Franz Kafka, situat

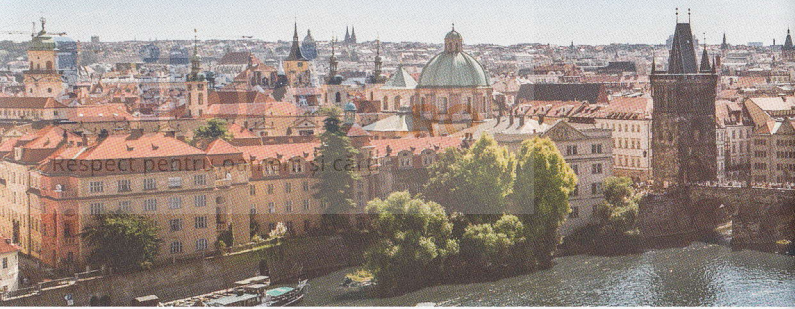
peste râu. Pag. 54.

Beți o cafea într-una dintre cafenelele istorice ale orașului. Cafeneaua a fost una dintre cele mai importante localuri în perioada interbelică. Căutați cafeneaua în stil Art deco, Slavia, care pe vremuri era ticsită de poeți, artiști și actori și care mai există și astăzi. Pag. 108.

Luați funicularul până în vârful dealului Petřín. De aici puteți să vă bucurați de priveliște și, dacă doriți, puteți urca și mai sus, pe cele 299 de trepte care duc în Turnul de Observație. Pag. 36.

Mergeți cu tramvaiul nr. 41. Traseul vă duce de la Muzeul Transportului Public, prin centrul orașului, pe lângă o serie de obiective turistice importante. Călătoria (în fiecare weekend din apr. până la mijl. lui nov.) durează aproximativ 40 min., cu plecare la fiecare oră, la fix. Pag. 126.

Faceți o plimbare cu vaporul cu aburi pe râul Vltava. O croazieră pe râu dezvăluie arhitectura diversă a Pragăi. Abia când veți trece pe sub podul Carol veți descoperi că este o operă de artă, nu doar de inginerie. Pag. 127.

multe dintre țările vecine, datorită nivelului relativ scăzut de datorie publică (30–40% din produsul intern brut), a unui sector bancar stabil și a faptului că peste 99% din datoriile gospodăriilor erau în moneda locală. Chiar și așa, exporturile (mai ales către Germania) au suferit un declin și economia a scăzut în 2009, dar și-a revenit bine ulterior. Planurile pentru ca Cehia să se alăture zonei euro au avut de suferit din cauza opoziției cetățenilor; conform unui sondaj de opinie din 2016, 78% din cehi erau împotriva adoptării monedei unice, iar în prezent nu există acțiuni în acest sens.

Praga a devenit un centru pentru multe companii internaționale, iar industriile producătoare – textile, inginerie și de fabricare a berii – au supraviețuit tranziției la piața liberă. Însă frumusețea orașului a adus o nouă industrie, care le lasă în urmă pe celelalte: în prezent, cele mai multe venituri provin din turism. Acest lucru a dus la programe masive de renovare și recondiționare a clădirilor istorice, dar și la construirea de clădiri noi proiectate de arhitecți faimoși, precum Frank Gehry și Jean Nouvel.

La nivel individual, economia capitalistă a adus o oarecare bunăstare. Deși șomajul la nivel național este de aproximativ 4,5% (cel mai mic din UE), în Praga procentul este aproape zero. În plus, venitul este mult mai mare decât în alte zone ale țării. Chiar și așa, prețurile din restaurantele și cafenelele destinate turiștilor din centrul Pragăi sunt

mari pentru majoritatea dintre locuitorii capitalei.

În ultimul timp, praghezii mai înstăriți încep să își etaleze puterea de cumpărare. Malluri cu o mulțime de magazine ale unor branduri cunoscute atrag tot mai mulți cumpărători. Deși până acum hotelurile extravagante și restaurantele cu mâncăruri fine erau destinate în principal vizitatorilor, acestea sunt și pe agenda localnicilor, iar barurile și cafenelele sunt pline de tineri praghezi.

Fără îndoială, turismul a devenit cea mai profitabilă industrie din oraș, iar cei care vin la Praga sunt mai răsfățați ca niciodată. Orașul este un centru cultural, în adevăratul sens al cuvântului: puteți alege dintr-o mulțime de locuri cu muzică clasică – concerte în săli impresionante, biserici frumoase, palate și clădiri istorice – sau puteți opta pentru unul dintre numeroasele spectacole de operă și balet. Inovatorul „teatru negru” este o experiență încântătoare, iar viața de noapte din oraș este din ce în ce mai ofertantă. Toate acestea, împreună cu explozia de hoteluri de patru și cinci stele, tot mai multe baruri și restaurante și muzee nou-renovate țin Praga pe primele locuri în topul celor mai vizitate orașe.

Respect pentru oameni și cărți

Podul Carol peste râul Vltava

RECOMANDĂRI PENTRU EXPLORAREA ORAȘULUI

Piațele. Este bine să vă planificați excursia în Praga în decembrie, când piața din Centrul Vechi este luminată de mii de becuțe, iar standurile de Crăciun sunt pline de produse locale și vin fierț.

Turnurile. Dacă vreți să aveți parte de o panoramă fabuloasă asupra orașului, trebuie să urcați într-unul dintre turnurile din Praga. Puteți alege Turnul Vechii Primării sau Turnul Malá Strana, la capătul podului Carol, sau turnul bisericii Sf. Nicolae, de unde puteți vedea de aproape și domul, și statuile bisericii.

Concerte de muzică clasică. În bisericile și clădirile istorice din Praga au mereu loc concerte de muzică clasică; intrați pe www.pragueclassicalconcerts.com.

Plimbarea cu barca la Grădina Zoologică. Combinați o croazieră pe râu cu o excursie la Grădina Zoologică și palatul Troja. Compania de vapoare cu abur din Praga (PPS; www.praguesteamboats.com) oferă excursii (mar.–oct.) de debarcaderul Rašín sau podul Čech, la insula Císařský vizavi de Zoo.

Křivoklát. O excursie în afara orașului, la Karlštejn, poate fi combinată cu o vizită la castelul gotic de la Křivoklát aproximativ 40 min. mai jos pe aceeași linie de tren, după Beroun. Křivoklát se află în pădure și este, de obicei, mult mai puțin aglomerat decât Karlštejn.

Berările tradiționale. Cei care vin pentru prima dată în Praga trebuie să meargă la U Fleků, pe strada Křemencova nr. 11, devenită deja legendară; U Vejvodů, pe

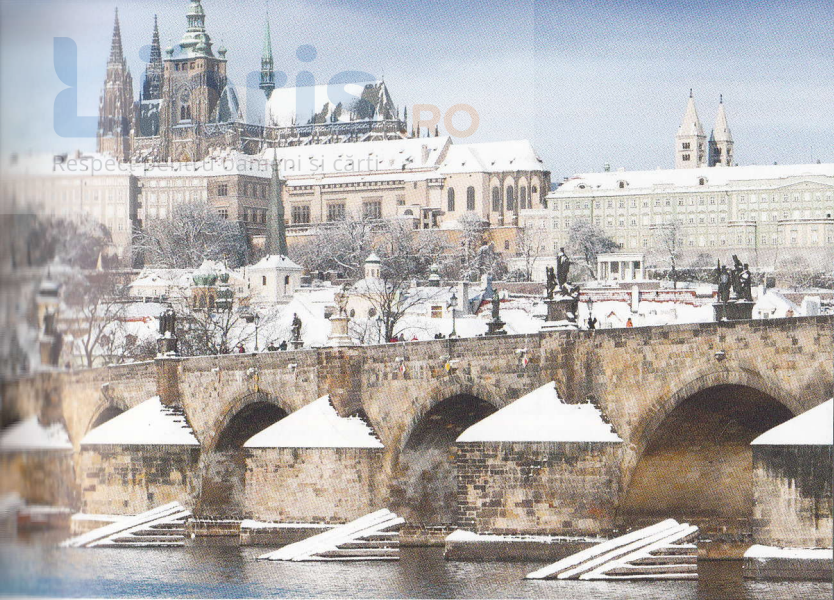
strada Jilská nr. 4, asemănătoare berăriiilor din Boemia; U Zlatého Tygra, pe strada Husova nr. 17, cu prețuri bune și frecvență de localnici; U Medvídků, pe strada Na Perštýně nr. 7, unde veți puteți încerca X Beer 33 (11,8% alcool).

Suvenire. Magazinele din Casa Madonei Negre, Kubista și Modernista vând reproduceri cubiste scumpe. Cristalurile din Cehia sunt vestite; încercați Moser în Staroměstské náměstí și magazinul Artěl din Celetná nr. 29.

Biserici. Deși nu există un cod foarte strict de îmbrăcăminte atunci când vizitați lăcașurile de cult, bărbații trebuie să își acopere capul atât în sinagogi, cât și în cimitire; veți găsi la intrare *yarmulkes* din hârtie, dar puteți folosi și un simplu batic.

Galeria Națională. Colecțiile Galeriei Naționale din Praga sunt împrăștiate în tot orașul: arta europeană este în Palatul Sternberg; arta barocă din Boemia este vizavi, în Palatul Schwarzenberg, iar arta din sec. XIX este expusă în Palatul Salm; arta medievală din Europa Centrală poate fi admirată la Mănăstirea Sf. Agnes; Palatul Kinský cuprinde mai ales artă asiatică; arta modernă se află la Palatul Veletržní.

Schimbarea gărzii. Castelul din Praga este reședința oficială și biroul președintelui Republicii Ceha; la prânz se schimbă garda în prima curte a castelului. Ceremonia are loc pe muzică de fanfară și este întregită de arborarea drapelului. Ajungeți mai devreme, pentru a ocupa un loc bun de unde să puteți admira parada.

TRASEE IDEALE

1. Castelul din Praga	26
2. De la Galeria Națională
la Mănăstirea Loreta	30
3. Mănăstirea Strahov
și Dealul Petřín	33
4. Podul Carol și Malá Strana	38
5. Staré Město	46
6. Josefov	54
7. De la Rudolfinum
la Muzeul Cubismului	60
8. Piața Venceslau	64
9. Nové Město	70
10. Vyšehrad	74
11. Vinohrady și Žižkov	77
12. Muzeul de Artă Modernă	82
13. De la Výstaviště la Troja	86
14. Smíchov	90
15. Muzeul transportului public
și Vila Müller	93
16. Karlštejn	95

Catedrala Sf. Vitus și Castelul

CASTELUL DIN PRAGA

Istoria orașului Praga a început odată cu construcția castelului, în sec. IX. Combinația interesantă de palate, biserici, muzee, străzi, grădini și galerii ne oferă o introducere în fascinanta istorie a orașului.

DISTANȚĂ: 1 km

DURATĂ: O zi întregă

PLECARE: stația de metrou Malostranská

SOSIRE: Belvedere

DE REȚINUT: Deși acest traseu nu este foarte lung, include multe dintre atracțiile importante din oraș. Fiind unul dintre cele mai importante obiective turistice din Europa, Castelul din Praga este aglomerat tot timpul anului, dar încercați să evitați mulțimile de turiști, mai ales în weekendurile de vară.

Castelul din Praga, sau Pražský hrad (www.hrad.cz; pentru program consultați informațiile de la pag. 26), se află în cartierul Hradčany. Amplasat pe un deal cu vedere spre oraș, castelul este cel mai impresionant obiectiv din Praga, mai ales noaptea, când este luminat. Vechi de peste 1 000 de ani, acesta a fost reședința primilor regi din dinastia Přemyslid, care au ales să își stabilească curtea într-o poziție strategică, cu vedere spre Vltava. Generații întregi

de conducători au continuat să extindă complexul, construind biserici, palate și clădiri rezidențiale. Castelul este și centrul puterii spirituale a orașului, datorită Catedralei Sf. Vitus; este și reședința președintelui Republicii Cehe.

Castelul din Praga – emblemă

Păzitorii Castelului

TREPTELE SPRE VECHIUL CASTEL

Începeți la stația de metrou Malostranská, sau la stația de tramvai din apropiere. Faceți stânga după ce ieșiți din stație și urcați dealul, traversând Valdštejnská. Veți ajunge la treptele ce duc spre castel.

Palatul Lobkowicz

Treptele (destul de abrupte) vă vor duce la intrarea dinspre **Turnul Negru 1** (Černá věž). După ce treceți de poartă, pe partea stângă, veți vedea intrarea în **Palatul Lobkowicz 2** (Lobkovický palác; www.lobkowicz.cz; zilnic 10:00–18:00). Pe vremuri, clădirea era administrată de stat, dar a revenit familiei Lobkowicz și în

prezent găzduiește colecția de artă a familiei. Cea mai importantă operă expusă aici este *La strâns de fân* de Pieter Brueghel cel Bătrân, dar sunt prezentate și manuscrise de Mozart și Beethoven și armuri.

Strada de aur

În susul străzii Jiřská, pe partea dreaptă, este intrarea pe **Strada de aur 3** (Zlatá ulička), una dintre cele mai populare atracții ale castelului. Se zice că aici locuiau alchimistii lui Rudolf al II-lea; chiar și scriitorul Franz Kafka a locuit pentru o scurtă perioadă aici, la nr. 22. În capătul străzii este **Turnul Dalibor 4** (Daliborka), care face parte din zidul castelului.

